

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๒/๒๕๔๘

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ สมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้องยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ได้ความว่า

๑. นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๘) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ กำหนดให้ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

๒. ผู้ร้องตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่ถูกต้องครบถ้วน กล่าวคือ ไม่ได้แนบเอกสารประกอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา และผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

๓. สำนักงานเทศบาลนครนครราชสีมา ได้มีหนังสือเชิญผู้ถูกร้องชี้แจงการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. แต่ผู้ถูกร้องมิได้มาพบหรือส่งตัวแทนมาพบแต่อย่างใด ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือติดตามการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ รวมจำนวน ๕ ฉบับ โดยส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังผู้ถูกร้อง จำนวน ๗ ฉบับ และมีหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๒ ฉบับ แต่ปรากฏว่าไม่สามารถส่งหนังสือให้แก่ผู้ถูกร้องได้

๔. ตามการสืบสวนของผู้ร้องได้ความว่า ผู้ถูกร้องได้ไปช่วยมารดาเปิดกิจการร้านอาหารไทยที่เมืองโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก ซึ่งผู้ถูกร้องได้รับทราบหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว และรับว่าจะติดต่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเอง

๕. ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ว่าผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่มิได้ยื่นเอกสารประกอบที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งมิได้แนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมา และผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในเวลาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด จึงเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ผู้ร้องจึงเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และส่งสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบให้ผู้ถูกร้อง เพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ สรุปได้ว่า

๑. ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา โดยมีนายประชิด วงษ์มณี เป็นนายกเทศมนตรีคนแรก และต่อมาได้ยื่นใบลาออก จึงได้เลือกนายบรร ศรีวิไลลักษณ์ ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีคนต่อมา

๒. เมื่อครบวาระแล้ว ผู้ถูกร้องได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ในนามกลุ่มโคราช ๒๐๐๐ แต่แพ้การเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องจึงได้ทำธุรกิจหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชื่อหนังสือพิมพ์เสียงประชาชน ต่อมาผู้ถูกร้องได้เดินทางไปอยู่ประเทศเคนมาร์ก เพราะผู้ถูกร้องลงข่าวเรื่องช่วยเทศกาลในหนังสือพิมพ์ดังกล่าว

๓. ผู้ถูกร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไปตามคำขอของผู้ร้อง และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องจะยึดถือว่าสิ้นสุดเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกร้อง เพราะผู้ถูกร้องไม่ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ ของส่วนรวมมาสิ้นเปลืองงบประมาณเพียงเรื่องส่วนตัวของผู้ถูกร้องและพร้อมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นเอกสารประกอบรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๖) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๘) มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสอง บัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย” มาตรา ๒๕๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “...สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชี และสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้ง

จัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้...” ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในคราวกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นเอกสารประกอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นบัญชีแสดงรายการไว้ รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา และในคราวกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ประกอบกับผู้ร้องชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยไปตามคำขอของผู้ร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น วินิจฉัยชี้ขาดว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายปรีชา เถลิมาฉิมชัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ